

ЕТИКА НАУКОВЦЯ

Кафедра педагогіки і професійної освіти

Компетентності	Програмні результати навчання	Форми освітнього процесу	Види навчальних занять	Види навчальної діяльності	Методи, технології викладання навчання	Засоби навчання	Методи та критерії оцінювання
1	2	3	4	5	6	7	8
<p>- Здатність до різних видів історико-педагогічного аналізу (історико-логічного, компаративного, ретроспективного);</p> <p>- Здатність здійснювати освітню й науково-дослідницьку діяльність на основі гуманістичного світогляду і глибокого проникнення в суть педагогічних явищ і процесів із залученням широкого кола наукових джерел;</p> <p>- Здатність до пошуку й оброблення інформації в науковій та методичній літературі на основі використання різноманітних освітніх ресурсів: журналів, баз даних, on-line ресурсів, архівних матеріалів.</p>	<p>- Володіти понятійно-категоріальним апаратом етики науковця;</p> <p>- Знати основні підходи до розв'язання проблем етики науки;</p> <p>- Розуміти основи соціально-етичної відповідальності вченого;</p> <p>- Знати і дотримуватися норм академічної доброчесності.</p>	<p>Навчальні заняття; самостійна робота; контрольні заходи.</p>	<p>Лекції; лабораторні заняття; практичні заняття; консультації.</p>	<p>Опрацювання навчальних матеріалів, підготовка виступів і презентацій, аналіз конкретних ситуацій, участь у дискусіях, виконання дидактичних тестів.</p>	<p>Пояснювально-ілюстративний, проблемний виклад, частково-пошуковий, дослідницький.</p>	<p>Навчальна література, мультимедійні засоби, комп'ютери, інформаційно-комунікаційні системи, бібліотечні фонди, мережа Інтернет.</p>	<p>Тестування; усне і письмове опитування; виступи на практичних заняттях; підготовка та демонстрація презентацій.</p> <p>Критерії: правильність, цілісність, повнота, логічність, обґрунтованість відповіді; осмисленість, обсяг, глибина, гнучкість, дівість, системність, узагальненість знань; самостійність оцінних суджень.</p>

Етика науки – галузь прикладної етики, яка вивчає моральні норми, що регулюють поведінку науковців, їх ставлення до:

1) наукового знання (когнітивна свобода і відповідальність);

- тип морального відношення обумовлений творчою, конструктивною природою наукового пізнання і пов'язаний з когнітивною відповідальністю науковця за наукові рішення (відповідальність перед Істиною);

2) колег (комунікаційна свобода і відповідальність);

- тип моральних стосунків, відомий як «етос науки»;

3) суспільства і держави (соціальна свобода і відповідальність);

- відповідальність за розвиток і застосування науки перед суспільством державою;

4) себе (екзистенціальна свобода і відповідальність).

- усвідомлення свого особистого призначення як науковця.

Етос науковця (принципи) (Р. Мертон)

Універсалізм — оцінка будь-якої наукової ідеї або гіпотези повинна залежати тільки від її змісту, а не від соціальних характеристик її автора, наприклад, його статусу чи звання.

Колективізм — результати дослідження повинні бути відкриті для всього наукового співтовариства.

Безкорисливість — дослідник повинен прагнути передусім до пізнання істини, а не отримання особистої вигоди чи визнання.

Організований скептицизм — дослідник повинен критично ставитися як до власних ідей, так і до ідей колег.

Дилеми соціальної відповідальності науки

1. Міра впливу науковця на негативні наслідки науки

- Розвиток науки підпорядкований об'єктивній логіці, так що відмова окремого науковця від потенційно небезпечних для людини і суспільства досліджень нічого не змінить.
- Соціально відповідальна поведінка науковця дозволяє, хоч би в принципі, уникнути негативних наслідків.

2. Роль науки в запобіганні негативним ефектам

- Негативні ефекти НТП породжуються не власне науковою діяльністю, а тими соціальними силами, які контролюють практичне впровадження науково-технічних досягнень.
- Наука і вчені можуть відіграти позитивну роль в застосуванні і використанні науково-технічних досягнень.

3. Прогнозування наслідків наукових досліджень

- Результати фундаментальних наукових досліджень принципово непередбачувані, тому проблема соціальної відповідальності має сенс лише відносно прикладних розробок.
- При проведенні фундаментальних досліджень слід, враховуючи досвід людства, по можливості передбачати і запобігати потенційно негативним наслідкам.

Класифікація видів плагіату згідно законодавства

фальсифікація (наприклад, вигадкування тих чи інших статистичних показників з подальшим використанням їх у власній роботі);

реплікація (копіювання даних з одного джерела на багато інших і навпаки, тобто «тиражування» інформації без дозволу автора);

републікація (повторне або багаторазове опублікування в іншому джерелі чужої інформації за справжнім підписом автора й посиланням на джерело);

перайт (додавання до чужого матеріалу без дозволу автора додаткової інформації, з переробкою раніше опублікованого матеріалу і заміною слів та виразів)

Межі плагіату

Дії, які можна розглядати як плагіат

Купівля, крадіяство або запозичення статті

Занадто близьке використання джерела при рефразуванні

Наймання сторонніх для написання статті

Опора на чий-небудь ідеї без посилань

Копіювання з іншого джерела без цитування (навмисно або випадково)

Умисний плагіат

Можливо, випадковий плагіат

(Purdue University Online Writing Lab at http://owl.purdue.edu/owl/purdue_owls.html)

Опис дисципліни

3 кредити – 90 годин

10 год лекційних, 20 год. практичних занять

60 год. – самостійна робота

Форми роботи: підготовка виступів і презентацій, бесіда, дискусія, аналіз конкретних ситуацій, виконання дидактичних тестів

Підсумковий контроль – залік

Викладач – проф. Галузяк Василь Михайлович